

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड— ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१७-१८ पासून लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३ मे २०१७ रोजी संपन्न झालेल्या ३८व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.१२४/३८-२०१७ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—इंग्रजी (अनिवार्य, द्वितीय भाषा अतिरिक्त, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- २) बी.ए.—हिंदी (ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ३) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—कन्नड (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ४) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ५) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ६) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ७) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी./बी.एफ.ए./बी.एस.डब्ल्यू—उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ८) बी.ए.—फॅशन डिझाईन—द्वितीय वर्ष
- ९) बी.ए.—अर्थशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १०) बी.ए.—भूगोल—द्वितीय वर्ष
- ११) बी.ए.—इतिहास—द्वितीय वर्ष
- १२) बी.ए.—मानव हक्क—द्वितीय वर्ष
- १३) बी.ए.—ग्रंथालय व माहितीशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १४) बी.ए.—जनसंवाद व पत्रकारिता—द्वितीय वर्ष
- १५) बी.ए.—सैनिकशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १६) बी.ए.—तत्त्वज्ञान—द्वितीय वर्ष
- १७) बी.ए.—राज्यशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १८) बी.ए.—मानसशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १९) बी.ए.—लोकप्रशासन—द्वितीय वर्ष
- २०) बी.ए.—समाजशास्त्र—द्वितीय वर्ष

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक—०१/परिपत्रक/पदवी—सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१६-१७/८४

दिनांक : ०७.०६.२०१७.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / —

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१—अभ्यासमंडळ) विभाग

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.

संस्कृत - अभ्यासक्रम

बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी.द्वितीय वर्ष (द्वितीय भाषा)

बी.ए.द्वितीय वर्ष (ऐच्छिक)

अभ्यासक्रम व प्रश्नपत्राचे स्वरूप

आ.सं. ३४

आ.सं. ३४ CBCS - ३४

जून २०१७ पासून प्रारंभ

:: सादरकर्ता ::

संस्कृत अभ्यासक्रम निर्मिती मंडळ

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.

बी.ए.द्वितीय वर्ष संस्कृत-अभ्यासक्रम विषयी कांही सूचना

जून २०१७ पासून सत्र व CBCS पध्दती बी.ए. द्वितीय वर्षासाठी प्रारंभ होत आहे. यामध्ये विद्यापीठ निर्देशानुसार एस.ई.सी. (SEC) अन्तर्गत संस्कृत कौशल्यावर आधारित एक पेपर नवीन सुरु होत आहे. त्याचे कांही उद्दिष्टे या प्रमाणे आहेत.

- †) १) भाषिक कौशल्यांचे विविध आविष्कार आणि संपर्क माध्यमे यांचा परस्पर संबंध समजावून घेणे.
- २) भाषा व्यवहारासाठी आवश्यक संवाद व लेखन कौशल्य अवगत करणे.
- ३) दैनंदिन व्यवहारामध्ये संस्कृत भाषेची उपयोगिता विकसित करणे.
- ४) संस्कृतभाषा संवर्धनासाठी संस्कृत भाषेचे मौलिक-ज्ञान आणि प्रयोजनमूलता यांचा समन्वय साधणे.
- ५) संस्कृतभाषा शिक्षण, अनुवाद-विज्ञान, संस्कृत संभाषण-कला,वार्तासंकलन व लेखन या विषयी कौशल्य वृद्धिंगत करणे.

20) बी.ए. द्वितीय वर्ष तृतीय व चतुर्थ सत्रातील प्रत्येक प्रश्नपत्राचे (द्वितीय भाषा व ऐच्छिक) अंतर्गत मूल्यांकन हे ३५ गुणांचे असेल. गुणांची विभागणी या प्रमाणे

०१६०

- i) अंतर्गत चाचणी (२ unit Tests) ०२- १०+१० २० गुण
- ii) अभिहस्तांकन (Assignment/परिसंवाद/प्रपत्रवाचन १५ गुण

संस्कृत अभ्यासक्रम निर्मिती मंडळ

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी. द्वितीय वर्ष

तृतीय सत्र व चतुर्थ सत्र

आर्योः CBCS - 0-0-0

विषय संस्कृत

2017 पासून प्रारंभ

Semister	C.C.	Paper No.	Name of Paper	L.P.W.	Total No. of Lect.	C.A.	ESE	Total Marks	credits
आर्यो	कोर कोर्स	प्रश्नपत्र	पेपरचे नाव	तासिका † (5-0-0)	एकूण तासिका	अंतर्गत मूल्यांकन	आर्यो/० एकूण गुण	एकूण गुण	श्रेयांक
III	CC San (S.L)	III	कथासाहित्यम्	4	55	35	40	75	3
	CC San (Opt)	V	काव्यम्	4	55	35	40	75	3
	CC San (Opt)	VI	0-0-0	4	55	35	40	75	3
	SEC	I	संस्कृत कौशल्यमूलम्	3	45	25	25	50	2
	एकूण A				15	210	130	145	275
IV	CC San (S.L)	IV	गद्यसंस्कृतम्	4	55	35	40	75	3
	CC San (Opt)	VII	व्याकरणम्	4	55	35	40	75	3
	CC San (Opt)	VIII	गद्यवैभवम्	4	55	35	40	75	3
	SEC	II	संस्कृत कौशल्य संवर्धनम्	3	45	25	25	50	2
	एकूण B				15	210	130	145	275
एकूण A+B				30	420	260	290	550	22

LPW. - Lectures Per week.

CC San - Core Course of Sanskrit

CA - Continous Assesment

ESE - End of Semister Examinations

बी.ए., बी.कॉम.व बी.एस्सी. द्वितीय वर्ष
संस्कृत (द्वितीय भाषा)
तृतीय सत्र

प्रश्नपत्र III	कथा साहित्यम्	गुण : ७५	
अंतर्गत मूल्यांकन - ३५ गुण		गुण	तासिका
1. Text (संस्कृत) :-	पंडित नारायणः	20	40
2. कथासाहित्य परिचय		10	15

संदर्भ ग्रंथ :-

विश्वनाथ शर्मा	:-	संस्कृत साहित्याचा इतिहास मोतीलाल बनारसीदास दिल्ली,
M.R.Kale	:-	Hitopadesa of Narayana Motilal Banarasi Dass Delhi.
सिंधु डांगे	:-	भारतीय साहित्याचा इतिहास महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिती मंडळ, नागपूर
श्री. भा.वर्णेकर	:-	भारतीय साहित्याचा इतिहास महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिती मंडळ, नागपूर
वि.वा. करंबेळकर	:-	संस्कृत साहित्याचा सोपपत्तिक इतिहास शारदा प्रकाशन, नागपूर

बी.ए.बी.कॉम., बी.एस्सी. द्वितीय वर्ष

तृतीय सत्र

विषय: संस्कृत (द्वितीय भाषा)

प्रश्न पत्र-III

कथासाहित्यम्

Credits-03 (Marks 75)

ESE -40 Marks CA -35)

(Theory-30 + MCQ-10 = 40)

गुण-४०

विभाग A

1.	भाषांतर करा (३ पैकी २)	10
2.	संदर्भासह स्पष्टीकरण (३ पैकी २)	10
3.	दीर्घोत्तरी (३ पैकी २)	10

विभाग B

MCQ अभ्यासक्रमावर आधारीत १० बहुपर्यायी प्रश्न 10

विचारले जातील, सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

- अंतर्गत मूल्यांकन परीक्षा

१) अंतर्गत चाचणी (Unit Test २) 10 + 10 = 20

२) अभिहस्तांकन (Assignment)/ परिसंवाद/ प्रपत्रवाचन - १५

बी.ए. द्वितीय वर्ष
संस्कृत (ऐच्छिक)
तृतीय सत्र

प्रश्नपत्र -V	काव्यम्	गुण : ७५
अंतर्गत मूल्यांकन - ३५ गुण		गुण तासिका
1. Text कुमारसम्भवम् (सर्ग II व V)	:- महाकवि कालिदास	10 25
2. आर्ष महाकाव्य परिचय		10 15
3. पंचमहाकाव्य परिचय		10 15

आचार्यः:-

श्रीकृष्णमणि त्रिपाठी

:- कुमारसंभवम्।
चौखम्बा संस्कृत संस्थान,
वाराणसी

श्री. वि. वा. वाटवे

:- कुमारसंभवम्।
मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली.

के.ना. वाटवे

:- संस्कृत काव्याचे पंचप्राण
मनोहर ग्रंथमाला, पुणे

भोलाशंकर व्यास

:- संस्कृत कविदर्शन
चौखम्बा विद्याभवन
वाराणसी.

वि.वा. करंबेळकर

:- संस्कृत साहित्याचा सोपपत्रिक इतिहास
शारदा प्रकाशन, नागपूर.

बी.ए.द्वितीय वर्ष
तृतीय सत्र
विषय: संस्कृत (ऐच्छिक)
प्रश्न पत्र-V
काव्यम्

Credits-03 (Marks 75)

ESE -40 Marks CA -35)

(Theory-30 + MCQ-10 = 40)

गुण-४०

विभाग -A

1.	संदर्भासह स्पष्टीकरण करा. (३ पैकी २)	10
2.	दीर्घोत्तरी (२ पैकी १)	10
3.	दीर्घोत्तरी (२ पैकी १)	10

विभाग - B

MCQ अभ्यासक्रमावर आधारीत १० बहुपर्यायी प्रश्न 10
 विचारले जातील, सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

- अंतर्गत मूल्यांकन परीक्षा
१)	अंतर्गत चाचणी (Unit Test २)	10 + 10 = 20
२)	अभिहस्तांकन (Assignment)/ परिसंवाद/ प्रपत्रवाचन - १५	

बी.ए. द्वितीय वर्ष

“ॐ नमो भगवते वासुदेवाय”

संस्कृत (द्वितीय भाषा)

प्रश्नपत्र-IV

संस्कृत सौरभम्

Credits-03 (Marks 75)

ESE -40 Marks CA -35)

(Theory-30 + MCQ-10 = 40)

गुण-४०

विभाग - A

1.	भाषांतर करा .	10
2.	संदर्भासह स्पष्टीकरण करा .	10
3.	दोहोंचा परिचय द्या.	10

विभाग B

MCQ अभ्यासक्रमावर आधारीत १० बहुपर्यायी प्रश्न 10

विचारले जातील, सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

- अंतर्गत मूल्यांकन परीक्षा

१) अंतर्गत चाचणी (Unit Test २) 10 + 10 = 20

२) अभिहस्तांकन (Assignment)/ परिसंवाद/ प्रपत्रवाचन - १५

बी.ए.द्वितीय वर्ष
संस्कृत (ऐच्छिक)
“व्याकरणम्”

प्रश्नपत्र VII	व्याकरणम्	गुण : ७५	
अंतर्गत मूल्यांकन - ३५ गुण		गुण	तासिका
१. Text विभक्त्यर्थ प्रकरणम्	: ३०, ३५, ०-०	10	20
२. Text कृदन्त व तद्धित प्रकरण :	३०, ३५, ०-०	10	20
३. व्याकरणशास्त्र व व्याकरणकार परिचय		10	15

संदर्भ ग्रंथ :-

रा.द किंजवडेकर	:	लघुसिद्धान्तकौमुदी व्यास प्रकाशन, पुणे.
०.५०. ०.०.०.०	:	लघुसिद्धान्तकौमुदी संस्कृत विद्यापरिसंस्था पुणे.
रमाकांत मिश्र	:	व्याकरणशास्त्र का संक्षिप्त इतिहास चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
बलदेव उपाध्याय	:	संस्कृत शास्त्रों का इतिहास चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
पं. युधिष्ठिर मीमांसक	:	संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास रामलाल कपूर ट्रस्ट, दिल्ली.

बी.ए.द्वितीय सत्र
संस्कृत-(ऐच्छिक)

“ॐ नमो भगवते वासुदेवाय”

गद्यवैभवम्

प्रश्नपत्र VIII

Credits-03 (Marks 75)

ESE -40 Marks CA -35)

(Theory-30 + MCQ-10 = 40)

गुण-४०

विभाग - A

1.	संदर्भासहित स्पष्टीकरण द्या. (३ पैकी २)	10
2.	परिच्छेद लिहा. (३ पैकी २)	10
3.	दीर्घोत्तरी (२ पैकी १)	10

विभाग -B

MCQ अभ्यासक्रमावर आधारीत १० बहुपर्यायी प्रश्न 10
विचारले जातील, सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

- अंतर्गत मूल्यांकन परीक्षा
१) अंतर्गत चाचणी (Unit Test २)	10 + 10 = 20
२) अभिहस्तांकन (Assignment)/ परिसंवाद/ प्रपत्रवाचन - १५	

बी.ए. द्वितीय वर्ष
विषय : संस्कृत (SEC)
“ॐ नमो भगवते वासुदेवाय”

SEC: 2	संस्कृत - कौशल्यसंवर्धनम्	गुणः २५
	अंतर्गत मूल्यांकन - २५ गुण	गुण तासिका
1.	अनुवाद -विज्ञानम् ♦ अनुवादकाचे गुण ♦ अनुवाद- स्वरुप,प्रकार, कौशल्य, पथ्ये,प्रयोजन आणि उद्दिष्टे ♦ संस्कृतानुवाद	25 30
2.	संस्कृतलेखनम् ♦ स्वपरिचय लेखनम् । ♦ पत्रलेखन ♦ संस्कृत पत्रकारिता ♦ संस्कृत प्रश्नोत्तर (संस्कृत समान्यज्ञान)	25 15

संदर्भ ग्रंथः

1. जगदीशलाल शास्त्री - अनुवादचन्द्रिका
मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली.
2. डॉ.सौ.नलिनी चाफेकर - अनुवादशास्त्र
श्री म.ग.चाफेकर, मधुमालती सोसायटी,
नौपाडा, ठाणे
3. संपादक - रसप्रश्नाः, संस्कृत भारती, वाराणसी
4. संपादक - संस्कृतव्यवहारसाहस्री संस्कृत भारती, वेंगलूर
5. डॉ. रामगोपाल मिश्र - संस्कृत पत्रकारिता का इतिहास -
विवेक प्रकाशन,मॉडेल टाऊन दिल्ली.

Note :

१)प्रत्येक सत्रामध्ये ५० मिनीटांची ४५ तासिका (1 Theory + 2 Lab/week)

२)अंतर्गत मूल्यांकन (CA) हे २५ गुणांचे असेल, त्यामध्ये

i) internal Assignment

ii) अनुवाद/संवाद

iii) प्रपत्रवाचन

३)प्रात्यक्षिक मूल्यांकन हे विद्यापीठीय नियमानुसार सत्रांती २५ गुणांचे घेतले जाईल.